

Євген ДУДАР

РОЗДУМИ ЛЕГКОВАЖНОГО

**Фрагменти з життя
маленького українця**

УДК 82-7
ББК 84-7(4Укр)
Д 81

Д 81 **Дудар Є.**
Роздуми легковажного : Фрагменти з життя маленького українця / Є. Дудар. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. — 496 с.

ISBN 978-966-10-3192-9

УДК 82-7
ББК 84-7(4Укр)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавця.*

ISBN 978-966-10-3192-9

© Дудар Є. М., 2013
© Навчальна книга – Богдан, 2014

Читачу!

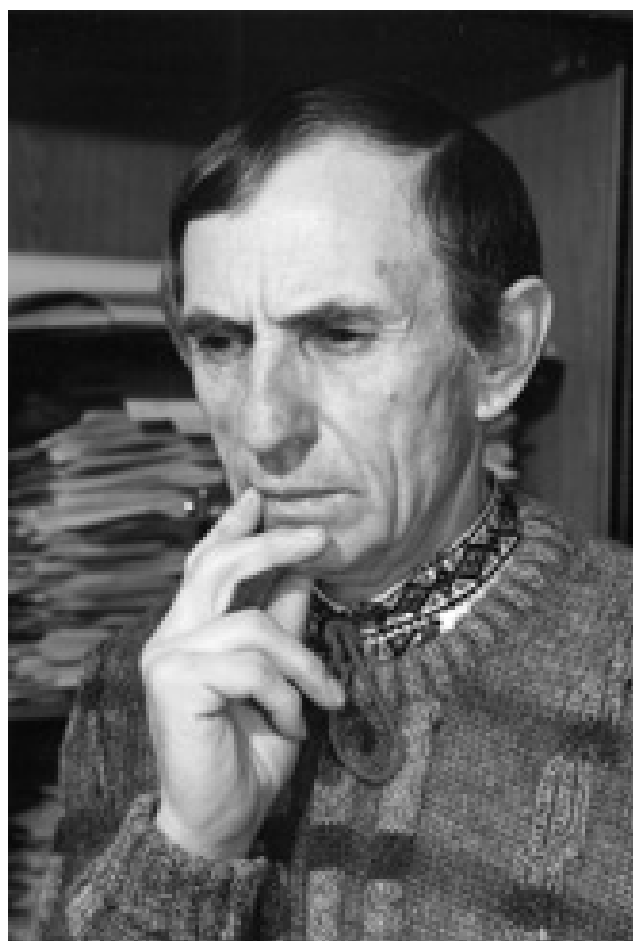
Книжка, яку тримаєш в руках, — своєрідний життєпис. У якійсь мірі творила її моя свідомість, а в більшій мірі — саме життя.

Зрозуміло, не кожному вона припаде до вподоби, як і не кожному подобається мій «неповторний образ». Але кожній людині Господь дав право на щось своє. То навіть найнечистіша сила не має права те право попірати.

З першою частиною цього життєпису, що має назву «СПОГАДИ ПРО СЕБЕ», ти, мабуть, знайомий.

Вона виходила окремим виданням, друкувалася у «ВИБРАНОМУ». Деякі деталі з тієї праці, які подавалися фрагментарно, у другій частині можуть бути поглиблені, уточнені, подані в ширшому варіанті.

Друга частина — «РОЗДУМИ НА ПЕРЕЛАЗІ» — це дальші мандри життєвими дорогами. Веселі і сумні, комічні і трагічні. Не планові і не систематизовані, як і життя самого автора. Словом, автор пише так, як і живе, а живе так, як пише. За принципом: **якого мене бачиш, такого мене маєш...**

Частина перша

**СПОГАДИ
ПРО СЕБЕ**

Звісно, як і всі, я, очевидно, народився. Хоча батьки переконували, що мене «загубили цигани». Коли вже працював у «Перці», мій молодий колега Михайло Прудник уточнив: «Вони вас не загубили. Вони вас просто викинули. Бо ви дуже вредний».

Так чи інак, але сталося це 24 січня 1933 року.

Правда, мати запевняла, що я появився на другий день після Йордану. Отже — 21 січня. А хрестили мене 24-го. Тому й у метриці так записано.

Отже, поки я не бачив метрики, святкував день народження 21-го. Побачив — святкую з 21 по 24. Це дуже подобається моїм друзям. Не треба носити подарунків. Одні кажуть: «Я думав, що вчора...». Інші: «А хіба не завтра?..»

У цей чарівний світ мене супроводжували дві планети: Козеріг і Водолій. Видно, перед тим, як експедувати мене, вони довго сперечалися. Кому випадає ця, не вельми приємна, робота? Обидва, очевидно, не хотіли. Бо період Водолія починається 21-го. Кому на початку чи наприкінці періоду хочеться працювати?

Тоді, видно, Всевишній дав їм доброї прочуханки. І цю місію вони виконували удвох. В результаті цього у моїй долі постійна парність випадків.

Число «21», якого я з'явився на світ, — вельми щасливе для людства. 21-го січня помер тиран Ленін.

1933 рік — дуже трагічний і похмурий. У Німеччині прийшов до влади тиран Гітлер.

Обидві ці потвори так чи інакше будуть пов'язані з моєю долею. Народися я у «стране советов» — одразу й помер би з голоду. Народися у Німеччині — могло бути гірше. Можливо, «фюрер» захотів би стати моїм хресним батьком. Пляма на все життя.

Вічна слава моїм предкам — вони обрали Галичину. І хоч у цей час там бушувала пацифікація пілсудчиків, польський

у день засідання Національного Комітету, сидячи під своїми могутніми липами на хуторі «Мозамбiк», я молився Богу:

«Господи!

Ти розумний і добрий. Звичайно, я хочу, аби премію мені дали. Але з тої брудної «телеги» на мене, видно, що Чорногуз цього дуже не хоче. Отже, факт присудження мені цієї високої нагороди був би для нього смертельним ударом...

Боже! Ти знаєш, що я не кровожадний. Бо, маючи добрячий арсенал зброї, не застрілив навіть ворону. Слави мені досить тієї, яку маю. Генієм все одно не стану. З мене досить того, що я — Єв...геній.

А гроші... Ти знаєш, що я до них не жадний. Все одно роздавав би у якісь фонди. Можливо, навіть у ті, які «співзасновує» Чорногуз.

То ти, Господи, вже там покеруй так, аби людину не погубити...»

І, дякую Всевишньому, він до моєї молитви прислухався...

Та повернемося до моєї творчої лабораторії. Молоток чи сокира у руках, диктофон у кишені — оце і є моя творча лабораторія.

Деякі природжені «подлецови», що виконують роль прилітературних кіллерів і за чарку бромбасу здійснюють замовлення липових метрів, звинувачують мене, що своїм творчим доробком не сягнув вершин «колег-романістів». Що у моїх творах багато жовчі...

Жовч допомагає нейтралізувати падаль.

Що ж до вершин. Я нічиїх «вершин» не прагну. На свою дряпатися ліньки. Я ж — Водолій... «Бувають періоди ліні»...

Те, що «з книжки в книжку перекочують» деякі твори — не гріх. З моєї книжки, у мою книжку і мої твори. Маю право робити з ними, що мені заманеться.

Я не «позичаю» сюжетів, «ходів», не приписую собі чужих висловів, думок...

Деякі «творці» тішаться, що їхні томи стоять на книжкових полицях приватних бібліотек державних діячів. Я хочу, щоб мої твори читали. І пишу їх для того. І для того часто пере-

ношу із книжки в книжку. Бо тиражі сучасних видань — мізерні.

А читач просить... То ж «переносити» не гріх. Гірше, коли нема що переносити. Форма — себто томи — є, а змісту нема. Коли «творець» «гонить рядки», аби в когось на полицях стояли його фоліанти. Я — рядки пресую. Щоб читач витрачав менше часу на їх «освоєння».

Я часто йду зі своїми творами до читача. Дивлюся йому в очі. Слухаю його реакцію. І не можу, як каже Вітя Царапкін, «гнать беліберду»... Бо в кращому випадку читач покине залу. В гіршому — закидає мене тухлими яйцями і засвище...

Ось у цьому є основна відмінність між легковажним «естрадником» і солідними «романістами»...

Василь Стефаник писав короткі новели. На терезах часу ці «...короткі, страшні і талановиті твори» перевершили величезні стоси тогочасних романів.

Писати коротко — не легко. Ще важче, — коли пишеш коротку і пекучу правду.

Одні письменники описують минуле. Інші — майбутнє. У моїх творах — сучасне життя. Сьогоднішні «герої», їх антиподи. Я приречений поміж них ходити, слухати їхні невдоволення, погрози. Тому мені дуже зрозумілі мотиви вірша Івана Франка «Сідоглавою»:

«Ти, брате, любиш Русь,
Я не люблю, сарака,
Ти, брате, патріот,
А я собі собака.
Ти, брате, любиш Русь,
Як хліб і кусень сала,
Я ж гавкаю раз-в-раз,
Аби вона не спала...».

«У всякого своя доля...». Комуś суджено тішитися своїми «вершинами», самовидаватися, самовозвеличуватися. А комуś суджено «гавкати».

Моя доля мене влаштовує. Я не ображаюся на неї. І чужої не прагну...

Австралія, Тітбінбілля,
ст. НАСА, 19.12.1990 р.

Хвилююча мить — через
кілька хвилин кашкет, який
тримає в руці пан Місько,
опиниться у пащі акули.
Австралія, Сідней, на яхті.
29.11.1990 р.

Зустріч аборигенів. Саме на землі
цього корінного землевласника —
давно пусті «дірки» золотошукачів.
Австралія, 19.12.1990 р.

Василь та Лілі Коваленки.
Мельборн, Австралія, 1991 р.

Український культурний комплекс
ім. Святого Володимира.
Канада, Палермо,
27.03.1996 р.

Юрій Москаль —
голова ТОУК,
Євген Дудар,
Петро Яцик.
Канада, Торонто,
1996 р.

В українському консуляті у Торонто (Канада). 1 квітня 1996 р.

Літературно-художнє видання

ДУДАР Євген Михайлович

РОЗДУМИ ЛЕГКОВАЖНОГО

**Фрагменти з життя
маленького українця**

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Ольга Радчук*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Комп'ютерна верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 14.12.2013. Формат 84×108/32. Папір офсетний.
Гарнітура Galleon. Умовн. друк. арк. 26,04. Умовн. фарбо-відб. 26,04.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

ISBN 9789661031929

9 | 789661 | 031929 |